

Stand by
America

Justice
to all

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 141

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY DECEMBER 5th 1919

LETO XXII. — VOL. XXII.

Zavarjuje svoje otroke pri S. D. Zvezzi.

Vsekodob prizadev
pri novih davkih.

Z novim letom uvede Slovenska Dobrodelna Zveza v Clevelandu Mladinski oddelek pri svoji organizaciji. Ta oddelek je popolnoma na postni podlagi in nudi Otrokom članov S. D. Zvezze večje ugodnosti kot zavarovalne družbe in kot zavarovalnina pri kaki drugi organizaciji. Ker šteje Zveza nad 2000 članov v Clevelandu in je tisoč otrok, katere bi moralni takoj dali zavarovati, posvetimo danes nekaj vrstic tozadnevo kot nam sporoča Mr. John Gornik, podpredsednik S. D. Zvezze.

Clanom in članicam SDZ. Doča desetih let je minula, odkar se je ustanovila naša bratska organizacija. Takrat na postava države Ohio ni dovolila sprejemati člane v bratske podporne organizacije, stare manj kot 16 let.

Eno izmed velikih teškoč je imelo naše prvo društvo kot ustanovitelj Zvezze pri reorganizirjanu za pridobitev čarterja, da nameč otroci, ki so bili tedaj pri društvu zavarovani, so se morali odstraniti in staršem plačati asesment povrniti.

Leta 1917 pa je država sprejela postave, ki dovoljujejo takozvani Mladinski Oddelek pri organizacijah, v kateri oddelek se lahko sprejemajo otroci v starosti do 16. leta ter potem prestopijo kot redni člani v veliko organizacijo. Vrhovni odbor je predložil na tretji redni konvenciji zastopnikom Zvezze v pretres Mladinski oddelek in je bil enoglasno sprejet. Konvencija je pooblastila vrhovni odbor, da sestavi pravila, odobri plačilo ležitve ter določi za to zavarovalnino, okrom usmrtnino.

Delo izročeno vrh. odboru je sedaj v teku, odobrena je ležitva in tudi usmrtnina. Izbrano je najboljše po naročilih izkušenih mož, da se zagotovi Mladinsku oddelku dober finančni obstanek, storilo se je vse, da se to tudi vresniči.

Dragi bratje in sestre. Me-

sece decembra so glavne seje. Dolžnost vsakega člana je, da se istih udeleži. Na vsa zvezina društva so razposlane potrebne listine za vpisovanje vaših otrok v ta prepotrebni zavarovalnički oddelek.

Društveni tajniki in tajnice imajo vse podatke po katerih se je treba ravnati.

Omenim naj le, da postava zahteva, da se prigasi najmanj 500 otrok in da je za vsakega vplačan asesment predno se more začeti s poslovanjem. Kakor hitro bo vplanih in vplačanih omenjeni številni otroki, takoj sporočimo državi, nakar nam izdi potrebno dovoljenje ali čarter. Sedaj smo na isti poti kot smo bili pri ustanovitvi Zvezze, nameč da moramo plačati že v naprej. Vsi ki so bili ustanovniki pri reorganizaciji Zvezze so se morali podvrediti istim pravilom kot se mora sedaj Mladinski oddelek. Vendar pa danes ni nobenemu članu ali članici žal, da je storil kar mu država narzuje. Ponosen je vsak ker je član Zvezze, zatorej je tudi sedaj, ko se bo v članstvu počela naša Zvezza je dolžnost vsakega člana in člane, da vpisete svoje mlajšte, kjer stevi. Ako bi iz katerikoli vzroka ne bi bili skle Dobrodelne Zvezze, John

Vaš za napredok Slovenske Dobrodelne Zvezze, John

Gornik.

Vplačan asesment povrne, za

katerega boste dobili po-

botnico od tajnika.

Ni dvoma, da se boste vsi

pridno oprijeli vpisovanja va-

sih mlajših in jih zavarovali

in tamen kjer ste vi. Slovenci v

Ameriki smo postali pravi

Amerikanči, ki vrljamejo na

zavarovalnino, ki je ena naj-

boljših bank. Vsak mesec se

gotovo preskrbi, da se plača

asesment in s tem ste brez

skrb za mesec, če pride ne-

sreča, smrt, zavarovalnina je

vaša. Vi ste se zavarovali in

preskrbeti zavarovalnino tudi

da je vaše mlajše. Ne odlagaj-

te, čas je sedaj, jutri je mora-

da prepozno. Pripeljite vaše

prijatelje in znance v vaše

društvo in Zvezzo, za kar vam

boste dovoljenje vplačevanje.

Konečno pa upajmo, da bo

do novega leta potrebno šte-

vilo otrok, kateri bodo zagu-

tovili naši dični Zvezzi trajen-

ostanke. Vse informacije

glede vpisa otrok dobite pri

društvenih tajnikih ali v glav-

nost, da vplačate svoje mlajše,

ki jih stevi. Ako bi iz ka-

terikoli vzroku ne bi bili

skle Dobrodelne Zvezze, John

Gornik.

\$300.000 darila na leto za kompanijo.

Zabojigred v Trst po tom garancije Cehov

Uniiški uradniki ci- tirani pred sodbo.

D'Annunzio mora ta- koj zapustiti Reko.

Ali res pride do vojne z Meksiko?

Columbus, Ohio, 4. dec. Državna postavodača, ki sedaj zboruje ima sedaj v pretresu nove davke, ki se bodo tikali skoraj vse prebivalcev države Ohio. Že zadnjice smo omenili glede izvanrednih davkov, katere naložijo lastnikom avtomobilov. Sedaj pa razmotriva v zbornici drug predlog, kako naj dobijo več davkov. Uvedel se bo takozvan "osebni hodoninski davek", katerega bo moral skoro vsakodobno plačati. Predlog je sleden: Ako ste vi sami in zasluzite na leto \$500 ali manj, ne plačate več kot 6 percentov od tega denarja, kar je denarja več, mora iti v rezervni sklad, da se zniža vožnja. Sedaj pa je kompanija zahtevala, da se ji dovoli 7 percentov obresti od vloženega denarja, in po večtedenskem pogajanju je komisija dovolila kompaniji 7 percentov. To je velikega pomena za vse Clevelandčane, zato je potrebno, da razložimo. Kompanijo je žastopal pri pogajanju Joseph R. Nutt, predsednik Citizens Savings banke, vlogo je zastopal kot neodvisni član odvetnik Stearns. Ta dva sta glasovala, da se kompaniji povečajo procenti, in mesto je zastopal W. E. Davis, komisar za mestno razsvetljavo, ki je glasoval proti povečanju procentov.

To pomeni, da bodo morali Clevelandčani vsako leto plačati kompaniji \$300.000 za povišane procente. Ta denar bi se lahko vpisal v rezervni sklad, in vožnja bi se znižala, toda sedaj bo šel v kompanijske žepne, in vožnja se bo zvišala. Ce ljudje dobivajo na bankah samo 4 procente obresti od denarja, menda tudi za kompanijo dovoli, da dobiva 6 percentov od denarja.

Toda vse je odvisno od državljanov. Tako po novem letu bodo začele krožiti povišane pole, ali je ljudstvo to, da se vršijo volitve in ali državljanji odobrijo, da se kompaniji da več percentov ali ne. Ako se večina ljudstva izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi večjih procentov, in je torej vse v ljudskih rokah, kakor državljanji odobrijo. Kdor se vozi zadnje čase po karah, posebno zutraj in zvečer, ta je opazil, da nam daje kompanija zadnje čase skrajno zanikerno posstrežbo. Natlačeni kot sardine

izreče proti temu, tedaj kompanija ne dobi

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

N A R O C N I N A :

Za Ameriko - - - \$1.00	Za Cleveland po pošti - - \$1.00
Za Evropo - - - \$1.00	Poznemna številka - - - -

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
8110 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 180

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3d, 1879.

NO. 141 Fri. Dec. 5. 1919

Predsednik Wilson narodu.

Pretečeni torek je predsednik Wilson poslal v kongres poslanico, v kateri priporoča kongresu gotove stvari, ki so potrebne za narod. Mi bi le želeli, da bi vsak Slovenec, ali vsak slovenski državljan prebral to poslanico od prve do zadnje črke. Pravi iskreni duh demokracije veje iz te briljantne poslanice, in kongres ima materijala dovolj, da deluje na tej poslanici celo zasedanje, namesto, da bi v kongresu uganjali politiko, strankarstvo ter hinavsko prohibicijo. Naj rojakom tu navedemo nekaj glavnih točk Wilsonove poslanice, da se ljudje zavedajo, da Wilson je še vedno stari Wilson, iskren prijatelj naroda, ki ima krasne načrte, ideje in voljo pomagati, a mu mnogokrat zmanjka moči, ker politični in strankarski kongres več deluje za malenkosti kot pa za korist naroda. Če bi bilo odvisno od predsednika Wilsona, bi bila Amerika obljuhlena dežela. Evo kaj govori Wilson:

Wilson omenja današnje nemire v Ameriki. On je mnenja, da vzroki teh nemirov niso toliko vkorenjeni, ne prihajajo iz pokvarjenih, anarhističnih značajev, in so torej raje umetni kot naravni. Poglavitni vzrok današnje delavske nezadovoljnosti je, ker vlada ni prišla do zaključka še, da sklene mir. Dokler ni sklenjen mir, se industrijalne razmere ne morejo postaviti na zdravo podlago, in radikalni duh, ki veje sem iz Evrope, ima ugodna tla hujšati delavce. Drugi vzrok nemirov in nezadovoljnosti v širokih masah ljudstva so profitarji, ki brezrčno in nesramno izkorisčajo položaj ter odirajo ljudstvo, da je strah. Tretji vzrok nezadovoljnosti so zlobni agitatorji rudeče vrste. Kakor hitro se vrnejo normalne razmere in proglašimo mir, bo nezadovoljnost zginila. Toda Wilson priporoča kongresu naj nikar ne bo nestrenen ali drastičen pri postavah proti nemiru, ampak naj raje skuša odstraniti vzroke, ki delajo nezadovoljnost. Osebna svoboda se ne sme nikjer omejit, pač pa je treba dati vladu v roke orožje, da v svojih kriminalnih sodnjah primerno in ostro kaznuje rudeče radikalce, ki niso zadowoljni nikdar z nobeno stvarjo, ampak hujšajo tudi teda, kadar imajo vsega dovolj.

Kdorkoli hoče svobodno govoriti in zagovarjati ter priporočati spremembu naše vlike na postaven način, njega se ne sme preganjati, toda skrajno ostro naj se nastopi proti onim, ki zlobno, hujšajoče in kriminalno napadajo ameriške institucije ter huskajo narod k uporu, pod krinko politične evolucije. Nje se mora kaznovati brez vsakega usmijenja. In če hoče vlada imeti pri tem uspeh, se mora to zgoditi nemudoma.

Vlada mora nadalje dobiti v podporo dalekosežne postave, da regulira cene živil in prodajo živil. Sedanje postave so nedostane in veljavne le toliko časa, da je proglašen mir. Potem pa imajo profitarji prosti pot. Ni je skoro bolj važne stvari kot ta, da vlada nemudoma ukrene vse potrebo, da zniža draginjo živil.

Potem pa se predsednik dotakne vprašanje dela in kapitala. Wilson pravi, da ne boderemo imeli miru, boljše produkcije in znižanje draginje, dokler si bodereta stala kapital in delavec sovražno nasproti. Zdravo mnenje in poštene želje služiti interesom celega narola mora prevladovati povod. Radikalci v vsaki deželi, in tudi v Ameriki skušajo ustvariti umetno, toda goreče sovraštvo med delom in kapitalom. Kakor hitro je ustvarjeno to sovraštvo, trpi dežela silovite posledice. Raditega je potrebno, da na eni strani izbijemo iz javnosti vse rudeče agitatorje, na drugi strani pa prisilimo kapital, da se poda v vseh ozirih, kjer zahteva to ljudski blagor. Edina pot, da se odstrani nezadovoljnosti, je — odstraniti vzroke nezadovoljnosti.

Wilson je pri tej točki neposredno napadel magnate jeklarskega trusta. Dasi jih ni omenil z besed ali imenom, toda je rekel: Delavci imajo mnogokrat vzroke za pritožbe, in te pritožbe je treba zaslišati. Kdor neče poslušati teh pritožb, tak ustvarja nezadovoljnost in daje potuhu radikalnim elementom v naši deželi, ki skušajo ustvariti nemire z namenom, da provocirajo vlado, da poseže po skrajnih sredstvih.

To je udarec na jeklarski trust, ki nikakor ni hotel zaslišati odbora unijskih delavcev, ampak je odločno odklonil vsako zaslisanje v tem oziru. In nadalje pravi Wilson: Sedež revolucije leži v zatiranju. V tem oziru moramo ustvari nekaj pozitivnega. Raditega pa, ne smemo zavreči in poditi od sebe onega, ki se pritožuje, ampak moramo globoko premisli njegovo pritožbo ter nemudoma podati zdravilo. Kongres je v tem oziru že nekaj naredil. Označil je osemurni delavnik kot standard za delo, naredil postave, ki prepovedujejo otročje delo. Sedaj pa mora najti kongres pot in način, da se vsa industrija naše dežele demokratizira na iskrenom in pravem načinu, in ta demokracija mora imeti podlagu na popolnem priznanju pravic delavcev najslibodo katerekoli vrste, da se namreč delavcem prizna pravica udeleževati se vseh posvetovanj, kjer se odločuje njih usošča. Torej, kjerkoli se gre za delavsko stanje, položaj, zboljšanje, neprilike, vselej bi morali imeti delavci glas in odločevanje. In najbolje je, pravi Wilson, da ne svetujemo tega ostalemu svetu, ampak začnemo s to demokracijo pri nas doma. In odkrito povedano, pravi Wilson, nikdar ne bo miru v naši industriji, dokler kapital ne prizna fundamentalnih pravic, katere stavi in jim ima delavec. Za te fundamentalne pravice se delavec bori že leta in leta. Liga narodov prizna te fundamentalne pravice delavcem, torej je pričakovati od ameriškega naroda, da ko to odobril in ustvaril s tem podlago najboljših industrijskih mazmer. Mi se ne mo-

remo vrniti v razmere, ki so vladale pred vojno. Svet je napredoval, tudi delavec je napredoval, vec misli, vec razume kot prej. Med kapitalom in delom mora nastati iskreno zastopstvo, sporazum in odkritosčno prijateljstvo. Ako bo delavec živel v negotovih razmerah, aki mu bo neprestano revčina trkala na vrata in mu bo grenaža življenje skrb, kaj bo z njim na staru leta, teda ne bo nikdar zadovoljnost. Dajte delavcu najbolj pošteno življenje, kot se spodobijo bodnemu Amerikancu, pa bodec videli, da bo Amerika srečna, zadovoljna dežela. Dajte mu vso priliko, da bo živel v zdravih razmerah, doma in v tovarni, dajte mu pravico, da preskrbi za zdravje in vzgojo svojih otrok, in teda, ko se to zgodii, poglejte delavca, če bo še nezadovoljen. Življenje se mora za njega ustvariti gladko in smejhajoče.

Delavec, ki dela v nevolji, ne koristi nikomur, on je nevoljen hlapec. Trgovec in tovarnar posvetita mnogo skribi, da so njih stroji dobro namazani, čisti, pravilni in v dobrem položaju. In kaj mislite od delavca, ki je razumen stroj, živ stroj, ki koristi neizmersno vč podjetju kot mrtev stroj? Ali se delavcu ne bo posvetilo toliko pozornosti, da bo neprestano v zdravem stanju, sposoben in vesel za delo? Strašna tragedija svetovne vojne bi se odigrala zmanj, če bi se vrnili k starim razmeram.

Mi pa imamo tudi v Ameriki take ljudi, ki grozijo z direktno akcijo, da bi usili svojo voljo večini. Toda poglejte danes Rusijo, v njeni krvi in teroru. Rusija nam je straten vzgled, kaj pomeni nasilje manjšine. Nobene razlike ni, kdo je v manjšini, kapital ali delo, manjšina ne bo nikdar vladala. Mi smo vsi skupaj partnerji za skupno dobro. Mi smo demokrati, kjer je večina mojster. V Ameriki je ena sama pot za velike reforme, in to je po postavnem procesu. Kdor svetuje drugačje je sovražnik Amerike. Amerika se ne ustraši nikogar. Mi gremo po poti pravice naravnost naprej, in če se bodejo vsi zavedali, da imajo dolžnosti eden naprav drugemu, teda bo vladalo zadovoljstvo. Svečano opominjam one, ki bi hodili po potu revolucije. Prava pot je ona, ki vodi s pravico in postavo.

DOPISI.

New York. Prosim g. urejnik, za zamero, ker se toliko časa nisem oglasil, ker vem, da vas želite matra, kaj je zaen vzrok, ker se toliko časa ne splašim in povem kako se imamo kaj mi Newyorčani. Vzrok, da niste toliko časa doobili glasu od mene je ta, ker so mi ti čudeži, ki se jih vidi tukaj, popolnoma vzel sapo in sem šele danes toliko k sebi prišel da vem da imam glavo še v istem mestu, kot ste mi jo posadili, napolnjeno v vsemi pametnimi nasveti, ko smo na 105. ceste kolodvoru v Clevelandu od vsega hudega slovo jemali. Lah pravi: Neapelj videti, potem pa umreti, jaz pa pravim: Testament narediti, potem pa pogledat v New York. Tukaj so tako visoke hiše, da v starem kraju noben kozolec ni tako visok. Po vseh teh visokih hišah so nalašči stavljeni ljudje in sicer tri vrste: Eni so ponoči in ti imajo tako dolge cepce, s katerimi klijati zvezde, katere v tovarnah potem lepo spuščajo in jih prodajajo kot obeske k uram. Jaz imam verižico, pa bom tudi tako zvezdo kupil zraven, kakor hitro mi umrije strijc, kateremu sem že pisal, da me jako veseli, da je zbolel, ker upam v kratkem pojerbari par žakljev cekinov.

Druga vrsta delavcev ima delo kadar solnce sije. Ti imajo namreč tako velike mreže, v katere lovijo gorkoto in jo potem nosijo v sobe, ker jim primanjkuje premoga, in tako poceni pridejo do zakljencnih sob. Tretja vrsta delavcev pa ima opravek, kadar je megla, in to samo enkrat vsak dan, namreč od jutra do večera. To so prav navadni "kamen lebrarji", ki režejo meglo v enakomerne kose. Te megle kose potem denijo v take preše, kot jo ima Lavšetova mama za vino prešat. Vsa stvar v preši se paca od 5 do 7 dni. Potem pridnejo še malo vode, nekaj žafnjice, pa rata iz tega 2.75 pivo, katero je vsakomur na razpolago, ktor je že obupal na tem goljufivem svetu in si hoče po vsej sili sfrdirati želodec. Kakor vidi, ta industrija tukaj tako cvete, delavci primanjkuje, vendar ne bi svetoval nikomur sem hoditi, ker so gostilničarji na štrajku in nečejo prodajati ne špago ne vina. Le pri nekaterih skebeh se dobi kaka steklenica vina, katero je menda še Kolumbus pozabil, ko ga je Amerika našla. Dasi sem jaz strogo unijski delavec, vendar v tem slučaju podpiram skebe — gostilničarje in delavcev.

Meni se je sprva čudno

trma, pa se ti postavi na glavo.

Na društvenem polju precej napredujemo. Zadnji teden sem stopil v društvo, kjer sem jaz blagajnik, moji prijatelj P. tajnik in člani France. Je pa predsednik. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim v kratkem razpisati nagrado in sicer za vsakega novega člana po \$5.00, za članico pa \$10. Imeli smo tudi enega člana dva tedna, pa je vzel prestopni list v Cleveland, ker misli tam začeti coprijmo na svoje roke. Zazdaj nimamo še nobenega podpornega člana, ampak mislim

HANS IZ ISLANDA, Roman

Vsek njih odpored bil zlomljen, le divji klici obupa so prihajali iz njih ust. Kennybol je v trenutku sprevidel kako krasen cilj ima sovražnik za to skupino njegovih ljudi, kajti pri vsakem strelu je padlo kar po dvajset ali trideset njegovih najboljših mož. Z divim klicem opozori svoje nesrečne tovariše naj se nemudoma razdržijo v skupine, da naj takoj iščejo zavjetja v grmovju poleg sten gorske soteske in v sredini je bilo grmovje v tem delu soteske mnogo bolj gosto in veliko kot sploh v Crnem Strobovu. Iz tega varnega zavjetja naj skušajo streliati kolikor mogoče natancno in varno proti svojim napadalcem, ki so razvijali čimdalje hujši morilski ogenj. Hribovci, ki so pozvali svojega izkušenega voditelja, in ki so bili izmed vse množice puntarjev najbolje oborenji, so izvršili povelje svojega mojstra z natancnostjo in hitrostjo, katere se sicer ne bi posluževali, če bi bila nevarnost manjša kot je bila v danem trenutku. Kajti znano je, da kadar pride nevarnost nad nas hipoma in nevede, da može zgubijo svoje glave in treznost, in tedaj radi ter dragovolje ubogajo vsakogar, ki pokaže nekoliko več razsodnosti in hladnega premišljevanja.

Kljub temu pa to pametno povelje Kennybola nikakor ni moglo prinesi zmage in tudi večje varnosti za premogarje ne. Že je ležalo več krepkih hribovcev mrtvih na kravilih teh gorske soteske kot jih je bilo še živih, in kljub vzgledom ter pogumu katerega jim je dajal njih janaški vodja ter skrivenost velikana, je bilo mnogo izmed njih, ki so klečali na teh držeč svoje puške brez koristi v rokah ali pa ležeč poleg svojih ranjenih tovarišev, raje čakali, da pride vrsta na nje, da so ubiti, kot pa da bi v zadnjem trenutku porabili svoje puške in pomerili na tega ali onega svojih sovražnikov, kaže bi na ta način lahko mnogo pobili. V resnici je bilo čudovito, da so ti ljudje, hribovci, ki so vsak dan tvegali svoje življenje v ogromnem gorovju, ko so plezali od lednika do lednika pri preganjanju divje zverine, zguibili tako hitro vsako pamet in pogum, toda naj nihče ne pozabi, da v pristopih scih je pogum le lokalnega pomena. Resnica je da je bo mob smejal strelu, toda ves se bo tresel v temi, ko pride do gorskega prepada, nasprotno zo petim človekom se spusti vsak dan v boj z najbolj divjo zverino in skače preko najbolj gorčičnih prepadov, toda ko bo slišal strel artilerije bo bežal kot zarez. Neustrašenost je mnogo le navada; in marsikdo je, ki je že zdavnaj nehal se batiti smerti pod gotovo obliko pa se kljub temu boji smerti, kadarkoli in kjerkoli se polavi neprizakovano.

Kennybol, obkoljen od male skupine svojih umirajočih in krvavečih prijateljev, je konečno že sam začel obupovati, dasi dosedaj sam ni bil še nevarno ranjen, in ni upoštival male mušketne praske, prizadane mu od kroganje na levi roki, in tudi diabolični elikan ni odnehal še s svojim naporom, pač pa je neprestano basal mušketo ter streljal proti napadalcem. Toda v tem trenutku opazi Kennybol, ki je imel svoje oči v istem trenutku vse povsod, da je nastala izvanredna zmešnjava med bataljonom iz Munkholma, ki je imel posto janko na vrhu divje soteske. Kennybol je bil v trenutku prepričan, da ta zmešnjava nikakor ni mogla nastati radi slabega odpora, ki so ga povzročili njegovi še vedno živeči tovariši, kajti zasišal je strahovite klice smrtne agonije, preklijanje umirajočih, nečloveške vzklake strahu in groze, ki se je mahoma poloti zmagajočih kraljevih vo-

jakov.

Kmalu spozna Kennybol, da je streljanje napadalcev prenehalo, dim nad njih glavami se je razkobil, in Kennybol je razločno opazil, kako so padale ogromne skale granita nad mušketirje iz Munkholma iz vrhunca silovite skaline, ki se je nahajala nad klancem, kjer so bili razpostavljeni kraljevi mušketirji. Te ogromne granitne skale so sledile ena drugi z nenavadno brzino, zadevale so ena ob drugo ter se zaletavale v vojake, katerih se je polotil silen strah, tako da so pozabili na ves red in disciplino, zapustili svoje vrste, ne zmeneč se za povelja svojih častnikov. Hiteli so navzdol v sotesko ter bežali na vse kraje.

Ko je opazil to neprizakovano in nadnaravno pomoč se je Kennybol obrnil, kajti misel se ga je polotila, da je vse to povzročil velikan, dozvani Hans iz Islanda, toda velikan stoji še vedno poleg njega. Kennybol ni vzel svoj lastni očem in že je bil na koncu svoje pameti, kajti bil je prepričan, da so velikana konečno vzrastle peruti, da se je dvignil nad armado ter premaknil hrib, ki naj uniči nasprotnike. Zaman je pogledoval Kennybol proti mestu, odkoder so se vse strašne granitne skale, ki so prizadale tak poraz nasprotnikom, toda videl ni ničesar. Raditega ni mogel misliti drugač, kot da se je skupini upornikov posrečilo priti sovražnikom za hrbot, in da so ti uporniki sedaj valili ogromne skale nad sovražnika, dasi ni videj nikjer nobenega orjaža in ni slišal nobenega zmagovalnega klica.

Išče se SOBA s hrano in elektriko. Kdor ima naj naznani v upravnosti tega lista. (143)

Išče se DVE VELIKI SOBI ali pa tri za male družino, med 61. in 65. cesto. Kdor ima kaj naznani v upravnosti. (142)

PRIDRUZITE SE NAŠEMU

1920

BOŽICNEMU KLUBU.

On vam pomaga prihraniti nekoliko denarja vsak teden skozi celo leto, da imate dovolj denarja, da kupite božična darila prihodnje leto.

FIRST TRUST & SAVINGS CO NATIONAL BANK
247-303 EUCLID AVE. BLIZU SQUARE

Skupno premoženje nad \$120.000.000.

Pekoče grič, bolečine v prsih znamenja influence.

Dajte grič in prsim odvijajočo vdrgnitev.

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s suknem obvexo. Ne izpostavljajte se potom sanaziranju, prehladi vnetjem, pljuvanju, infuziji in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lokarni, 25 in 65 centov steklenica. Prstni ima nadvoz znamko.

"SIDRO"

Ne jomljite nadomestil ali posmerek.

F. AD. RICHTER & CO.,
226-330 Broadway, New York

5%

Avtoriziran kapital
\$100.000

Nobena banka vam ne plačuje tako visoke obresti kakor

SLOVENSKO STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUSTVO
6313 ST. CLAIR AVE.

Vlagi nosijo po 5 odst. in delnice lepe dividende. Način način je pod državnim nadzorstvom. Vse denar se poskušuje name na prve vključne, in je najbolj varna naplata.

Obiščite nas in dali vam bodoemo vse potrebne informacije.

5%

5%

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA,

It. 138 C. K. of O.

Ima vejo vsako 4. nedelje ob 2. popoldne v stari soli sv. Vida. Predsednik: Anton Skulj, 1099 E. 71st St. Podpredsednik: Jos. Glavich 6210 Shade ave. Zapisnikar: Anthony Skulj, 1099 E. 71 St. Finančni tajnik: Anth. Skulj, 1099 E. 71st St. Blagajnik J. Ogrinc, 6026 Glass a.

Bolniška podpora \$5.00 na teden; posmrtnina \$500.00, \$1000. in \$2000.

Sprejemajo se praktični katoličani, društvo si je omislio tudi uniformo. (Fri)

DOBRO MILO

za vsako toiletno ali zdravstveno rabo v domači porabi bi moral imeti tako vsebino, da bi odgovarjalo vsaki higienični in antisepčni zahtevi. Tako boste dobili Severovo zdravilno milo za kožo (Severas Medicated Skin Soap) ki je milo, ki bo zadoljilo vse vaše zahtevte. To dobro milo omivanje otrok, ali za vsakogar drugačega, izvrstno sredstvo za ohranjanje kože, kot toiletno milo, za čiščenje glave in za britje. Navadite se ga in ga rabite vsak dan, Cena je 25c. in 1 cent za davek in je naprodaj pri vseh lekarnarjih. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Dalje prihodnjie.

POZOR!

Naznanjam, da sem odpril lepo urejene gostilniške prostore na

7508 ST. CLAIR AVE.

in se priporočam rojakom v obilen obisk. Točna postrežba vsem. Psi nas je vedno došli zabave.

Anton Svet,

7508 ST. CLAIR AVE.

Zimski kašči

Ce vas maloča kašči ali prehlad, teda pomnite, da so vselej lahko sanete na

Severova

Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Plije) za hitro odprimoč. To je dobro zdravilo za otroka kot tudi za odrasle. Naprodaj pri lekarnarjih vseprav. Cena 25 in 50 centov, davek 1 ali 2 centa.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

POSKUSITE

The Zak Bros. Co.

6204 ST. CLAIR AVE.

za dobre čevlje po pravi cenai.

POLNA ZALOGA:
moških in ženskih gorkih čevljev ter ruberjev
Otročji šolalci čevlji, črni ali rjavci.

Moški in ženski praznični čevlji od

\$5.00 do \$14

Primeste svoje trable glede čevljev k nam, naši zavesti zavest.

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD IN TOČNA POSTREŽBA Z BOLNIŠKIM VOZL

Cenjenim rojakom in društvom se priporočamo za vodstvo po grebov. Točna, lepa in poceni postrežba v vseh slučajih. Na razpolago imamo udobne bolniške vozove za prepeljavanje bolničkov iz bolnišnic ali v bolnišnico. Odprtino in dan, dobite nas lahko vsak čas.

Se priporočamo na klonjenosti rojakov.

ZAKRAJŠEK & KAUŠEK

slovenska pogrebnička in balzamista, 1105 Norwood Rd. naspr. sl. cerkve sv. Vidia

PRINCETON 1735 W

ROSEDALE 4983

RAZPRODAJA ZA VAŠ DOBIČEK PRI BAILEY'S.

KJE SI PRIHRÁNITE na MOŠKIH in DEŠKIH KLOBUKIH

Deške \$2.00 zimske kape

\$1.35

Deške teške kape z notranjim dehom za vrgretvo ušes. To so izredne vrednosti, po posebni ceni za sedaj.

Splata se vam priti sem in se prepratičati o tem.

-Baileys Glavno nadstropje

Moški mehki klobuki

\$3.45

Možje, vam bo ugajala ta ponudba, kajti to se klobuki, ki jih drugje prodajajo po \$5.00. Velika izbera v črnem, rjavem, črvenem in steel. Široki ali ozki trakovi s svilo linirani, da pasejo k klobuku.

Deške zimske kape, golf vzorca v

teškem, zbranem materijalu z notranjim trakom za ušesa. Idealna kapa za solo. Ta izbera je popolna, in okoristili se boste, če pridez zgodaj in zberete to kapo.

Izvrstna postrežba v moških čevljih, kar se tiče mode in kakovosti ter vrednosti

MOSKI \$6.98 IN \$7.98 CEVLJI

\$4.85

Ti vzorci so tako popularni to zimo. Rjavo rusko usne, mahogany rjavo ali pa gun metal calf čevlji. Jako moderno izdelano. English style, visoko ali srednje pri prestih. Imamo prave Goodyear podplate. Jako udobni čevlji vse mere po izvanredno nizki ceni

MOSKI \$5.98 TRPEZNI CEVLJI

\$3.64

Jako trpežni Blucher čevlji, delani iz gummetal usnja, na širice. Imajo posebno teške prave Goodyear podplate, in te čevlje boste izredno dolgo nosili. Mere od 5 do 11. Najboljša vrenost v čevljih kar jih morete dobiti, po \$3.64. Bailey's — Drugo nadstropje.